

Archidiecezja Chicagoska.

∞ Rozkład Nauk ∞

KATECHIZMOWYCH

————— 0 —————

ARTYKUŁACH WIARY

ZAWARTYCH W

Składzie Apostolskim.

ROK KOŚCIELNY

∞ 1916 — 1917. ∞

SPIS RZECZY.

Cześć I. Słowo Wstępne: List Jego Ekscellencyi ks.
Arcybiskupa.

Cześć II. Dzień i Przedmiot Nauk

Cześć III. Szkice do Powyższych Nauk
Katechizmowych.

Cześć IV. Główne dzieła Zużytkowane.

U.C. BERKELEY LIBRARIES

C095897160

CZEŚĆ PIERWSZA.

Najmilsi w Panu!

Przed powtórным swoim powrotem do Nieba, do Ojca Swego Pan i Zbawiciel nasz postarał się o to, ażeby dzieło Jego dalej prowadzono i rozpowszechniano na tym świecie. W tym to celu dobrał Sobie dwunastu Apostołów. "Idąc tedy, nauczajcie wszystkie narody, oto zlecenie które im dał, chrzcząc je w Imię Ojca, i Syna i Ducha Świętego; ucząc je chować wszystko, com wam przykazał: a oto ja jestem z wami po wszystkie dni, aż do skończenia świata." (Mat. 28, w. 19, 20) Temi słowy powierzył Apostołom przedewszystkiem urząd nauczycielski. Pouczać zaś mieli ludzi o tem wszystkim, czego ich nauczył Sam Zbawca w tych trzech latach, które z Nim przepędzili. Głosić mieli ludziom także i te prawdy, które miał im poddać Duch święty; to obiecał im Chrystus Pan przed opuszczeniem świata: "Lecz Pocieszyciel Duch święty... nauczy was wszystkiego i przypomni wam wszystko, cokolwiek wam powiedziałem." (Jan 14, 26). Widocznem z powiedzianego, że najważniejszym obowiązkiem Apostołów i ich następców czyli Biskupów nauczanie ludzi. Mają nieomylnie nauczać ludzi tego wszystkiego, czego nauczał Zbawiciel, te prawdy z Nieba przyniesione, których straż powierzył Swemu Kościołowi, w które wierzyć powinniśmy; do Nich to należy tłumaczyć jasno i wyraźnie to, co czynić nam wypada i jak żyć należy, by dostąpić zbawienia wiecznego. A posiadamy Obietnicę Najwyższego, że ten, kto wierzy tej nauce i da się ochrzcić, zbawienie będzie, kto zaś ją odrzuci świadomie, zbawienie swe utraci na wieki.

Jeżeli Apostołowie i ich następcy Biskupi i Kapłani mają obowiązek i władzę nauczania, to wierne dzieci Kościoła mają obowiązek słuchać nauk posłańców Ewangelii i przyjmować je z wiarą. Czy doświadczenie życiowe tak całych narodów jako też jednostek, nie poucza nas nieprzerwanie, że wiara i życie idą w parze? im lepiej katolik zna prawdy swej wiary, tem więcej ją kocha i według niej życie swe urządza. Na to właśnie budowali Ojcowie nasi szkoły parafialne, pragnąc jak najgoręcej, ażeby dziatwa nasza już od najpierwszych lat życia swego poznała i nauczyła się tego, w co wierzyć należy a co czynić, by módz dostąpić żywota wiecznego. Powoli jednak z latami zapominamy coraz więcej o wielkich prawdach wiary naszej świętej, których nauczyliśmy się w młodości naszej. Przykazania, które Pan Bóg dał nam na górze Synai, zaprzestają wywierać wpływ swój na życie nasze, a kary Boże nas przestraszać. To właśnie nam najjaśniej pokazuje, jak nieodzowną i konieczną jest rzeczą, przypominać sobie od czasu do czasu te prawdy, od których zależy nasze zbawienie wieczne.

Do łatwego osiągnięcia tego celu najlepiej nadają się nauki katechizmowe. Ponieważ na nas to ciąży obowiązek starania się o jak największe dobro duchowne powierzonej nam przez Boga trzody, dla tego chcielibyśmy ułatwić wiernym naszym lepsze i dokładniejsze poznanie prawd wiary świętej, klerowi zaś naszemu dać sposobność do wykonania swego urzędu nauczycielskiego w sposób jak najwięcej jednolity, praktyczny i dla wiernych korzystny. W tym to celu zalecamy klerowi naszemu urządzenie regularnego szeregu nauk katechizmowych podczas całego roku, i to w ten sposób by w każdą niedzielę i to we wszystkich kościołach naszej archidiecezyi tę samą prawdę wiary naszej świętej głoszono. Powyższa jednolita i stała metoda okazuje się

tak korzystną wielce dla wiernych, jako też wygodną dla kleru. Już świętej pamięci papież Pius X wielce zalecał kapłanom, by w niedziele podczas mszy świętych nieśpiewanych wykładali stale wiernym prawdy katechizmowe. W swej Encyklice: "O Nauczaniu Prawdy Wiary Chrześcijańskiej" (De Christiana Doctrina Tradenda), tak pisze:

"Szczególniej w naszych dniach tak u osób młodszych jakoteż i starszych daje się odczuwać brak wielki wykształcenia religijnego. Dlatego to polecamy wszystkim kapłanom, których pieczy powierzono dusze nieśmiertelne, by oprócz kazania na temat ewangelii wykładali także wiernym podczas mszy świętych nieśpiewanych w każdą niedzielę roku prawdy katechizmowe i to w sposób jak najdostępniejszy dla słuchaczy. Na nauki te przeznaczają czas jak najdogodniejszy dla wiernych i to poza godziną przeznaczoną na katechizację dziatwy. Za podręcznik używać będą katechizmu Soboru Trydenckiego, przedmiot zaś podzielią w ten sposób by w czterech lub pięciu latach wyłożyli wiernym prawdy wiary zawarte w Składzie Apostolskim, naukę Kościoła o środkach potrzebnych do dostąpienia łaski Bożej, czyli o Sakramentach świętych, a ponadto przykazania Boże i Kościelne i Modlitwę Pańską.

To Wam Bracia Czcigodni Zalecamy i **NAKAZUJEMY** na mocy Apostolskiej Naszej Powagi."

Dzisiaj, jeżeli komu, to nam najwięcej potrzeba katolików świeckich przekonanych głęboko o prawdziwości swej wiary, katolików czujnych, znających dobrze prawdy wiary i te

w czyn wprowadzających. Szczególnie w naszych czasach potrzebujemy katolików świeckich, którzyby potrafili być apostołami swych przekonań religijnych. Może w żadnym kraju, jak właśnie u nas, napotykamy tak wielką liczbę dusz znajdujących się wprawdzie poza obrębem Kościoła Katolickiego, a jednak szukających prawdy i osobiście jak najprzychylniej usposobionych tak dla Kościoła jakoteż dla Jego członków. Tym to właśnie duszom dopomódz jest najświętszym naszym obowiązkiem. Nie wejdą one nigdy do Królestwa Bożego, nie pozyskamy ich dla Chrystusa Pana, jeżeli wierni nasi nie będą dostatecznie obznajmieni z prawdami wiary naszej świętej.

Jeżeli wogóle kiedy, to szczególnie w obecnych czasach, koniecznie potrzebujemy oparcia, które nam daje znajomość przykazań Bożych. Bez tej pomocy nie zdołamy się oprzeć nawałowi pokus i uniknąć zatracenia dusz naszych na zawsze. Żyjemy w czasach, w których odgrywa się bolesny dramat niewiary. Pomiedzy ludem naszym propagują dzisiaj zasadę używania zmysłowego, jakoby ona stanowiła dla ludzkości źródło największego szczęścia; środki oświaty i zabawy zamieniają na ścieżki prowadzące do błędu i ruiny; pod hasłem wolności, rozszerzają nauki bezwstydne, wprost moralność samą rujnujące; prawdy wiary chrześcijańskiej starają się zastąpić fałszywą wiedzą; żywot zaś cnotliwy zniszczyć rozsiewaniem niecnoty i złych nałogów. Teraz właśnie w tych tak krytycznych chwilach, kiedy świat nowoczesny pieniądze, rozkosze i powodzenie doczesne i materyalne uwielbia jako bogów swych,

teraz powtarzam szczególnie potrzeba wier-
nym naszym dokładnej znajomości prawd wia-
ry świętej katolickiej; inaczej narazimy ich na
bezradność, nie będą umieli się obronić od na-
wału nowoczesnego pogaństwa i łatwo narażą
swe dusze na wieczną zagubę.

By wiernych naszych uchronić od tak stra-
szonej ruiny, rozpoczniemy z pierwszą niedzielą
Adwentu tego roku szereg nauk katechizmo-
wych. Nauki te odbywać się będą w każdą Nie-
dziele całego roku i to podczas mszy świętych
nieśpiewanych. Trwać mają nie dłużej jak dzie-
sięć minut, a przedmiotem ich będą prawdy
wiary naszej świętej zawarte w Składzie Apo-
stolskim. Podstawę tłumaczenia tych prawd
stanowiąć będzie wprowadzenie katechizmu, używa-
ny w szkołach naszych jako podręcznik nauki
religii; ale pamiętajmy o tem, że katechizm jest
krótkim zestawieniem Teologii, streszczeniem
dogmatów Kościoła Katolickiego, podręczni-
kiem najdogodniejszym religii naszej świętej.
Lekarz nie zagląający nigdy do podręcznika
wiedzy lekarskiej popełni z pewnością niejedną
błąd, adwokat ignorujący księgę praw, w krót-
kim przeciągu czasu zapomni nauki prawa. Po-
dobnież ma się rzecz z katolikiem nie zagląda-
jącym nigdy do katechizmu, taki ostygnie na
pewno i to wnet bardzo w wierze świętej, i za-
niedba się w wykonywaniu swych religijnych
obowiązków.

Oddany Wam w Panu,

✠ JERZY WILHELM MUNDELEIN, D. D.,
Arcybiskup Chicagowski

W dzień Św. Andrzeja, 1916.

OZNACZENIE
CZASU I PRZEDMIOTU
NAUK.
TEMAT NAUK.

1. Niedziela I. Adwentu. Obowiązek poznania tego, w co mamy wierzyć i co mamy czynić, by dostąpić żywota wiecznego.
2. Niedziela II. Adwentu. O Składzie Apostolskim w ogólności.
3. Niedziela III. Adwentu. Natura, konieczność i własności wiary.
4. - 5. Niedziela IV. Adwentu. Wyznawanie wiary. Tajemnice wiary świętej.
6. Niedziela I. po Trzech Królach. O grzechach przeciw wierze. O niebezpieczeństwie utraty wiary.
Niedziela II. po Trzech Królach. Odczytanie Encykliki: "Ne Temere" regulującej zawieranie małżeństw.
7. Niedziela Starozapustna. (Septuagesima.) O Istocie i przymiotach Boga.
8. Niedziela Mięsopustna. (Sexagesima.) O Bogu w Trzech Osobach. Bóg Ojcem nas wszystkich.
Niedziela Zapustna. (Quinquagesima.) Odczytanie i wytłomaczenie wiernym przepisów obowiązujących w czasie Wielkiego Postu.
9. Niedziela pierwsza Postu. Dzieło stworzenia świata i opatrność Boga.
10. Niedziela II. Postu. Aniołowie.
11. Niedziela III. Postu. O stworzeniu człowieka na obraz i podobieństwo Boże.
12. Niedziela IV. Postu. Drugi Artykuł Wiary. O Przen. Imieniu Jezusa.

13. Niedziela I. po Wielkiejnocy. Pan Jezus jest prawdziwym Bogiem.
14. Niedziela II. po Wielkiejnocy. Jezus Chrystus Panem i Królem Naszym.
15. Niedziela III. po Wielkiejnocy. O tajemnicy Wcielenia Syna Bożego.
16. Niedziela IV. po Wielkiejnocy. O Niepokalanem Poczęciu Przenajświętszej Panny Maryi.
17. Niedziela V. po Wielkiejnocy. Marya-Matka Zbawiciela.
18. Niedziela podczas oktawy Wniebowstąpienia Pańskiego. Marya naszą Orędowniczką.
19. Niedziela I. po Świątkach. Narodzenie Pana Jezusa.
20. Niedziela II. po Świątkach. Ucieczka do Egiptu.
21. Niedziela III. po Świątkach. Najświętsza rodzina w domku w Nazarecie.
22. Niedziela IV. po Świątkach. Publiczne życie Pana Jezusa, a Przenajświętsza Panna Marya.
- 23 i 24. Niedziela V. po Świątkach. Czwarty Artykuł Wiary. Cierpienia Pana Jezusa. Chrystus Pan naszym Odkupicielem.
- Niedziela VI. po Świątkach. Odczytanie dekretu ś.p. Piusa X. o częstej komunii świętej.
25. Niedziela VII. po Świątkach. Cierpienie nieopisane, które Pan Jezus poniósł na duszy.
26. Niedziela VIII. po Świątkach. Jak nieopisanie wiele cierpiało ciało Zbawiciela naszego.
27. Niedziela IX. po Świątkach. Śmierć i złożenie Ciała Pana Jezusa do grobu.
28. Niedziela X. po Świątkach. Otchłań. Zmartwychwstanie Pana Jezusa.
29. Niedziela XI. po Świątkach. Owoce Zmartwychwstania i nauki z niego wynikające.
30. Niedziela XII. po Świątkach. Szósty Artykuł Wiary. O Wniebowstąpieniu Pańskim.

31. Niedziela XIII. po Świątkach. Siódmy Artykuł Wiary. O Sądzie Ostatecznym.
32. Niedziela XIV. po Świątkach. O sądzie Ostatecznym. (Ciąg dalszy.)
33. Niedziela XV. po Świątkach. Ósmy Artykuł Wiary. O Duchu Świętym. Boskość i Pochodzenie Ducha Świętego. Dary i Owoce działania Ducha Świętego.
34. Niedziela XVI. po Świątkach. Dziewiąty Artykuł Wiary. O Kościele.
35. Niedziela XVII. po Świątkach. O Ustroju Kościoła.
36. Niedziela XVIII. po Świątkach. O Nieomyślności Papieża.
37. Niedziela XIX. po Świątkach. O Soborach Powszechnych Kościoła Katolickiego.
38. Niedziela XX. po Świątkach. O Znamionach Prawdziwego Kościoła.
39. Niedziela XXI. po Świątkach. Prawdziwy Kościół Chrystusa.
40. Niedziela XXII. po Świątkach. Poza Kościołem nie ma zbawienia.
41. Niedziela XXIII. po Świątkach. O Świętych Obcowaniu.
42. Niedziela XXIV. po Świątkach. Dziesiąty Artykuł Wiary. O Odpuszczeniu grzechów.
- Niedziela XXV. po Świątkach. Odczytanie listu pasterskiego Najprzewiel. księdza Arcybiskupa, polecającego zbieranie Świętopietrza.
- 43 i 44. Niedziela XXVI. po Świątkach. Jedenasty Artykuł Wiary. O Zmartwychwstaniu Ciała. Dwunasty Artykuł Wiary. O Żywocie Wiecznym.

CZĘŚĆ III.
SZKICE
DO
WYKŁADÓW O ARTYKUŁACH WIARY
ZAWARTYCH
W
SKŁADZIE APOSTOLSKIM.

- I. Słowo wstępne. — Odczytanie listu Najprzewielebniejszego księdza Arcybiskupa. Istotną treść życia chrześcijańskiego stanowi wiara w prawdy, które Bóg nam objawił i wierne przestrzeganie tak przykazań Bożych jako też i kościelnych. Nie możemy prowadzić życia z wiary i przestrzegać przykazań Boga i Kościoła, jeżeli nie znamy prawd, w które powinniśmy wierzyć, i przepisów, które koniecznie trzeba zachować, chcąc dostąpić zbawienia wiecznego. Nauka więc religii jest najpotrzebniejszą z wszystkich nauk, bo wskazuje nam drogę do Nieba. Stąd to pochodzi konieczność i zadanie urzędu nauczycielskiego istniejącego zawsze w Kościele. Ten urząd nauczycielski w Kościele piastowali Apostołowie. Jak nam wiadomo z historyi, istniały w Kościele szkoły katechetyczne już w chrześcijańskiej starożytności. Przez całe trzy lata pouczano katechumenów o prawdach wiary chrześcijańskiej. Wykształcenie chrześcijańskie łączyło zawsze naukę katechizmu z wykładem nauk świeckich.
2. Wykład o Składzie Apostolskim w ogólności. Wszystkie fundamentalne i główne prawdy wiary naszej świętej zebrał Kościół w symbolach czyli w skła-

dach wiary a to w tym celu, by przedstawić wiernym w sposób łatwy i dostępny wszystkie te katolickie prawdy, w które wierzyć musimy pod karą utraty zbawienia. Najstarszem z tych wyznań wiary jest Skład Apostolski. Jego powstanie. Jego treść. Inne Symbole czyli składy wiary: Skład Nicejski, Symbol św. Atanazego; Laterański; Wyznanie Wiary Soboru Trydenckiego, zawierające w sobie symbole nicejski i ęarogrodzki. Papież Pius IX dodał do tego składu po soborze watykańskim klauzulę o prymacie i nieomylnym nauczycielskim urzędzie Biskupa Rzymskiego.

Skład Apostolski znają prawie wszyscy chrześcijanie. Obowiązek odmawiania apostolskiego wyznania wiary z wszelaką czcią i pobożnością.

PIERWSZY ARTYKUŁ WIARY.

(“Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela Nieba i ziemi.”)

3. “Wierzę.”—Wiara cnotą teologiczną. Jej istota i natura. Wierzyć musimy nie tylko dlatego, że Bóg nam wierzyć rozkazuje, ale także i dlatego, że wiara już z natury swej jest środkiem koniecznym do zbawienia potrzebnym. Własności wiary. Fides explicita i implicita. Sześć prawd, które każdy człowiek wiedzieć i wierzyć powinien pod utratą zbawienia.
4. Wyznawanie Wiary.—Konieczność wzbudzania aktów wiary. Obowiązek wyznawania jawnie i wewnętrznie swej wiary. W żadnym wypadku i pod żadnym warunkiem nie wolno ani słowem ani uczynkiem zaprzecić się wiary świętej, choćby nawet pozornie tylko.
5. Tajemnice wiary świętej.—Wiara w tajemnice jest aktem koniecznym, rozsądnym i zasługującym. Wie-

rzymy w nie, ponieważ Bóg je nam objawił. Zrozumiemy je wtenczas, gdy Boga oglądać będziemy twarzą w twarz; teraz zaś musimy w nie wierzyć przez wzgląd na powagę Samego Boga, który je nam objawił. Nie powinno się badać ich w duchu ciekawości lub powątpienia.

6. Grzechy przeciw Wierze.—Wytłomaczyć, kto grzeszy niedowiarstwem, odstępstwem od wiary czyli apostazyą, zaparciem się wiary lub herezyą. *Communicatio in divinis*, Zaniedbanie lub lekceważenie sobie nauki religii. Różnica pomiędzy pokusą a dobrowolnem powątpiewaniem o wierze.

Niebezpieczeństwa utraty wiary, których powinniśmy unikać jak najpilniej. Czytanie złych książek lub gazet. Uczęszczanie do szkół niekatolickich. Zbytńia zażyłość i niepotrzebne poufne stosunki z niewierzącymi.

7. “Wierzę w Boga”—Bóg, Jego istnienie, istota i przymioty. Bóg objawia ludziom Swe istnienie przez pośrednictwo świata zewnętrznego, a w sercach ludzkich głosem sumienia daje znak Swej obecności. Ponadto znajdujemy Boga także w Objawieniu.

8. “W Boga, Ojca.”—Dogmat o Trójcy Przenajświętszej jest podwaliną całej wiary chrześcijańskiej.

Tajemnica ta wiary naszej pozostaje niedostępną rozumowi, chociaż się mu nie sprzeciwia.

Częstem powtarzaniem znaku krzyża świętego jawnem i z szacunkiem wyznajemy zewnętrznie naszą wiarę i okazujemy otwarcie naszą cześć Trójcy Przenajświętszej.

9. “W Boga, Ojca Wwszechmogącego, Storzyciela Nieba i Ziemi.” Bóg jest Wszechmocnym. Bóg może uczynić wszystko co chce, potrzebuje tylko chcieć. Skład Apostolski wspomina wyłącznie o tym tylko przymiocie Boga. Na tym przymocie Boga opierają

się inne prawdy wiary świętej jak n.p. stworzenie świata z nicości i utrzymanie go w bycie i t.p. Bóg stworzył świat Swą wszechmocną wolą, a stworzył go nie tylko na chwałę Swoją ale także dla użytku i dobra ludzi.

10. Bóg, Stwórca Aniołów. Aniołowie są czystymi i szczerymi duchami. Bóg wyposażył ich wspaniałymi darami. Stan pierwotny Aniołów. Nadprzyrodzone ich przeznaczenie. Próba Aniołów i jej następstwa. Dobrzy Aniołowie i złe duchy. Zapewnienie sobie opieki niebiańskiej i kierownictwa naszego świętego Anioła Stróża.
11. Bóg, Stwórca Człowieka.—Sam Bóg stworzył pierwszych ludzi. Stan pierwotny człowieka. Póba-Adama i Ewy. Upadek pierwszych naszych rodziców. Grzech pierworodny. Marya bez grzechu pierworodnego poczęta.

DRUGI ARTYKUŁ WIARY.

(“I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedynego,
Pana naszego.”)

12. Znacznie i siła imienia “Jezus Chrystus.” Cześć przynależna Imieniu Przenajświętszemu “Jezus.” Przez drugie przykazanie zabrania Pan Bóg znieważać Imię Swoje Święte.
13. “Jezus Chrystus, Syn Ojca Jedyne.”—Jezus Chrystus jest prawdziwym Bogiem. Chrystus Pan zaświadczył wielokrotnie i to stale, dobitnie, z naciskiem i zaprzysiągł uroczyście, że jest prawdziwym Bogiem jako i Ojciec Jego. Chrystus Pan umocnił i przypieczętował to świadectwo Swoje przez Boskie uczynki czyli przez liczne cuda, szczególnie zaś przez Swe chwalebne w Ciele własnym Zmartwychpowstanie.
14. “Jezus Chrystus, Panem Naszym.”—Jezus Chrystus

jest współistotnym Ojcu i przeto Stwórcą i Panem wszystkich ludzi. Dlatego powinniśmy być podlegli Jemu i służyć Zbawcy naszemu, kochając Go nade wszystko. Sam Jezus dał nam pod tym względem dobry przykład, spełniając tutaj na ziemi zawsze wolę Swego Ojca Niebieskiego.

TRZECI ARTYKUŁ WIARY.

(“Który się począł z Ducha świętego,
narodził się z Najświętszej Maryi Panny.”)

15. Tajemnica Wcielenia.—Pan Jezus przyjął na Siebie ciało i duszę czyli naturę ludzką. W Chrystusie Panu są dwie natury, natura Boska i natura ludzka, ale tylko jedna Osoba i to Boska. Dzięki temu faktowi, że w Jezusie jest tylko Osoba Boska, Marya Panna nie jest zwykłą matką ale Matką Boga czyli Bogarodzicielką. Wcielenie jest tajemnicą nieskończonej wartości dla grzesznej ludzkości miłości Bożej.
16. Marya niepokalanie czyli bez grzechu pierwotnego poczęta. Przygotowana tym sposobem do Boskiego Macierzyństwa. Wytlómaczyć znaczenie i dowieść prawdziwości dogmatu o niepokalanem Poczęciu Przenajświętszej Panny Maryi.
17. Świętość Maryi oznajmia sam fakt wybrania Jej na Matkę Bożą. Ta godność Matki Bożej jest ostatecznym powodem czci i szacunku, którymi katolicy są przejęci dla Panny Przenajświętszej.
18. Marya jest Orędowniczką naszą, wstawia się bowiem za nami u Boskiego Syna Swego. Wstawienictwo Maryi u Boga jest silnem i skutecznem, bo jest wstawieniem się Matki Bożej.
19. “Narodził się z Najświętszej Maryi Panny.” — Obietnica zesłania Odkupiciela w starym Zakonie. Nadzieje i oczekiwania Izraela. Opowiedzieć z historii biblijnej ustęp o Narodzeniu Pana Jezusa. “Przy-

szedł do własności, a swoi Go nie przyjęli.” Wierność dla Pana Jezusa i stałość w kochaniu Jego jest cechą prawdziwych i rzeczywistych uczniów Zbawiciela.

20. Ucieczka Rodziny Świętej do Egiptu. W ucieczce, spełniło się, co powiedziano jest od Pana przez Proroka. W samym akcie ucieczki do Egiptu objawia się nam głęboka a niezachwiana wiara i skwapliwe posłuszeństwo Świętego Józefa. Święta Rodzina przebywała przez całe lat sześć w Egipcie. W czasie tego pobytu Familia Święta nie raz jeden dała dowód poddania się zupełnego Woli Bożej, przyjmując wszelkie cierpienia i znosząc je cierpliwie, a nadto poświęcając się dość często, czyniąc z siebie wszelkie możliwe ofiary.
21. Rodzina Święta w Nazarecie służyć może jako wzór postępowania dla rodzin chrześcijańskich. Marya i Józef są wzorem prawdziwych i idealnych rodziców, Jezus zaś służyć może jako przykład dziecka posłusznego, pełnego szacunku dla wszystkich i kochającego.
22. Publiczne życie Pana Jezusa i Panna Przenajświętsza. W Kanie Galilejskiej wstawia się do Syna. Na górze Kalwaryi przyczyniła się w pewnym znaczeniu słowa do dzieła Odkupienia ludzkości. W dzień Zielonych Świątek wysłużyła Sobie chwalebny tytuł “Wspomożenia wiernych.” Wytłomacz stosunek Przenajświętszej Panny do Kościoła,

CZWARTY ARTYKUŁ WIARY.

(“Umęczon pod Pontskim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion.”)

23. W męce okrutnej i śmierci sromotnej Chrystusa Pana spełniły się proroctwa o Odkupicielu. Jak zdrożną i szkaradną rzeczą musi być grzech, jeżeli

Pan Jezus tak wiele cierpiał za nas. To powinno nas pobudzać do pokuty za grzechy nasze, które się także przyczyniły do tych strasznych cierpień Zbawcy.

24. Co znaczy "Jezus Chrystus jest naszym Odkupicielem." Męką i śmiercią Swą przebłagał Chrystus Pan Boga za grzechy ludzkie, zadosyćuczynił sprawiedliwości Bożej, otworzył nam podwoje Nieba, wyjednał ludzkości prawo do łaski uświęcającej, i do wszelkich łask posiłkowych. Chrystus Pan przepisał sposób, w którym każda dusza może się stać uczestnikiem nieskończonego zadosyć uczynienia i nieskończonej wartości zasług dzieła Odkupienia.
25. "Smężna jest dusza moja aż do śmierci. Teraz dusza moja zatrworzoną jest." Zaniepokojoną zatrworzoną była dusza Jego bojaźnią, lękiem się, smutkiem, tęsknotą. "I począł się strachać i tęsknić sobie." "I począł się smucić i trwożyć." A jednak pomimo tych wszystkich strasznych cierpień, dusza Zbawcy ani na chwilę nie zwątpiła, ani nie uległa pod ogromem mąk, pouczając nas, jak i my powinniśmy postępować w podobnych chwilach.
26. Okrutne Cierpienia i boleści, które Pan Jezus poniósł na Ciele. "Zaiste niemoce nasze On przyjął i choroby nasze nosił" tak jak prorok Izajasz to przepowiedział. Pokutować powinniśmy i żałować za grzechy popełnione i czynić wszelkie zabiegi, by w przyszłości unikać ich jak najusilniej. Naśladować powinniśmy Zbawcę naszego, znosząc cierpliwie i bez szemrania ze zupełnem poddaniem się Woli Bożej wszelkie choroby i cierpienia cielesne.
27. Śmierć Pana Jezusa i złożenie do grobu Ciała Jego. Chrystus Pan umarł prawdziwie i rzeczywiście. Sposób Jego przygotowania się na śmierć był ostatnią wielką lekcją, którą nam dał Zbawca. Przeście-

radła z lnu, wonne rzeczy i maści używane przy złożeniu Ciała Zbawiciela do grobu, pouczają nas, z jaką czcią chrześcijanie powinni otaczać ciała zmarłych wiernych. Doniosłość i ważność pogrzebu chrześcijańskiego.

PIĄTY ARTYKUŁ WIARY.

(“Zstąpił do piekieł, trzeciego dnia
zmartwychwstał.”)

28. Po śmierci Dusza Chrystusa Pana zstąpiła do otchłani, gdzie “przyszedszy, przepowiadał (kazał) duchom, którzy byli w ciemnicy” Co rozumiemy przez otchłani? wytłomaczyć. Celem pobytu duszy Chrystusa Pana w otchłani było zaznajomić dusze sprawiedliwych zmarłych tam przetrzymywanych z ważnym faktem ich Odkupienia.

Zmartwychwstanie Pana Jezusa. Pan Jezus w czasie Swego życia doczesnego obiecał zmartwychwstać dnia trzeciego po śmierci swojej. Zmartwychwstanie jest niezawodnie największym cudem. Chrystus Pan zmartwychwstał prawdziwie, jest to fakt rzeczywisty, którego nie możemy zaprzeczyć. Chrystus Pan prawdziwie umarł, a nie tylko pozornie. Apostołowie i uczniowie widywali Zbawcę bardzo często po zmartwychwstaniu, dotykali się Go, mówili i jedli z Nim. Rzeczywistość tych zdarzeń nie zdołają obalić żadne sofizmata.

29. Owoce Zmartwychwstania i nauki dla nas z tego faktu wynikające. Chrystus Pan zaświadczył tę prawdę, że jest Bogiem błogosławionym na wieki swą świętością, swymi cnotami, cudami i prorocत्वami, a przypieczętował faktem, że własną mocą wskrzesił Sam Siebie z martwych i powstał z grobu chwalebnie. Fakt Zmartwychwstania Jezusa jest podstawą nauki Apostołów, fundamentem wiary chrześci-

jańskiej, rękojmą przyszłego zmartwychwstania naszego.

SZÓSTY ARTYKUŁ WIARY.

(“Wstąpił na Niebiosa, siedzi po prawicy
Boga Ojca Wszechmogącego.”)

30. Wytłomaczyć znaczenie i cel Wniebowstąpienia Pańskiego.

Ale Chrystus Pan nie tylko wstąpił do Nieba, lecz siedzi na prawicy Boga Ojca Wszechmogącego. Słowa te oznaczają, że człowieczeństwo Pana Jezusa jest wywyższone ponad wszelkie stworzenie, ponad Świętych i Aniołów, i Chrystus Pan także jako człowiek uczestniczy w mocy i chwale Boskiego Majestatu.

SIÓDMY ARTYKUŁ WIARY.

(“Stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych.”)

31. Sąd Ostateczny. Nie znamy wprawdzie dnia w którym się odbędzie; pomimo tego rozumnie jednak wnioskować możemy w jaki sposób i w jakim celu się on odbędzie. Sąd ostateczny jest koniecznym, lubo bezpośrednio po śmierci każdego z nas odbywa się sąd szczegółowy.
32. Wytłomaczyć przedmiot i wyrok sądu ostatecznego. Rozmyślanie częste o sądzie ostatecznym, przynosi душom naszym wielkie korzyści duchowne.

ÓSMY ARTYKUŁ WIARY.

(“Wierzę w Ducha Świętego.”)

33. Duch Święty jest trzecią Osobą Trójcy Przenajświętszej, prawdziwym Bogiem wraz z Ojcem i Synem. Pochodzi od Ojca i Syna zarazem. Duchowi Świętemu przywłaszczamy dzieła miłości a szczegól-

niej dzieło uświęcenia dusz naszych. Wytłomaczyć Dary i Owoce działania Ducha Świętego.

DZIEWIĄTY ARTYKUŁ WIARY.

(“Wierzę w święty Kościół powszechny,
Świętych obcowanie.”)

34. Kościół. Założenie Kościoła. Natura czyli istota Kościoła — jest Królestwem, powszechnem, niezależnem, widzialnem, nie mogącym upaść lub zagiąć. Zadanie tej Boskiej Instytucji.
35. Hierarchia Kościoła. Jaki ustrój nadał Chrystus Pan Kościołowi Swemu? Chrystus Pan dał władzę nauczycielską i pasterską nie tylko samemu Piotrowi Świętemu wyłącznie lecz także Apostołom i Ich Następcom. We wykonywaniu tej władzy rządzenia wiernymi Kościół jest we wszystkim tem, co dotyczy zbawienia czyli w rzeczach wiary i obyczajów, zupełnie niezależnym od przepisów władzy cywilnej. Kościół Chrystusowy jest nieomylnym w nauczaniu i wierzeniu.
36. Prymat i Nieomyślność Papieża. Nieomyślność — jej podmiot i przedmiot. Określić i wytłomaczyć co to znaczy “Definitio ex Cathedra.”
37. Sobory Powszechne. Urząd i władzę biskupów ustanowił Sam Chrystus Pan. Biskupi Następcami Apostołów. Obowiązki i władza biskupów zebranych na Soborze Powszechnym,— rozproszonych,— w własnych dyecezyach.
38. Znamiona prawdziwego Kościoła. Wytłomaczyć cechy, po jakich można poznać prawdziwy Kościół Chrystusa Pana.
39. Wyłącznie Sam Kościół Katolicki rzymski jest jedynym, świętym, katolickim i apostołskim.
40. Jedynie zbawiający Kościół. Kościół jest koniecznym środkiem zbawienia. Wytłomaczyć co to znaczy:

“Poza Kościołem nie ma zbawienia.” Heretycy, schizmatycy, i ekskomunikowani są wykluczonymi z Kościoła.

41. “Świętych Obcowanie.” Z wiernymi na ziemi czyli z Kościołem wojującym zjednoczeni są także Święci w Niebie czyli Kościół tryumfujący; i dusze w czyśćcu czyli Kościół cierpiący. Wytłomaczyć na czym polega ten obowiązek duchowny i jaki pożytek nam przynosi. Grzesznicy również uczestniczą w korzyściach pochodzących z “Obcowania Świętych.”

DZIESIĄTY ARTYKUŁ WIARY.

(“Grzechów odpuszczenie.”)

42. Wytłomacz początek, podmiot i przedmiot władzy odpuszczania grzechów. Czemu ludzie powinni korzystać z niej.

JEDENASTY ARTYKUŁ WIARY.

(“Ciała Zmartwychwstanie.”)

43. Przy śmierci dusza rozstaje się z ciałem i staje przed sądem Boga, ciało zaś wraca do ziemi i tam pozostaje aż do dnia ostatecznego, w którym Bóg wskrzesi je i połączy z duszą na zawsze. Ciała zmartwychwstałe wszystkich dobrych będą uwielbione, niepodległe cierpieniom, będą szybkimi jak myśl, będą tak uduchowionymi, że żadna zaporą nie będzie dla nich stanowić przeszkody i nie będą potrzebowały ani pokarmu ani napoju.

DWUNASTY ARTYKUŁ WIARY.

(“Żywot Wieczny.”)

44. “Sprawiedliwi wnijdą do żywota wiecznego.” (Mat 25, 46.) Dusza sprawiedliwego oglądać będzie wiecznie Boga trójjedynego twarzą w twarz i pograży się w morzu szczęśliwości nieopisanej na wieki.

CZĘŚĆ IV.

DZIEŁA POLECENIA GODNE.

Spirago-Clarke's "The Catechism Explained."

De Zulueta's "Letters on Christian Doctrine."

Wilmer's "Handbook of The Christian Religion."

Gaume's "Catechism of Perseverance."

Katechizm Soboru Trydenckiego.

